

กิ้งก๊อตตะเข็บเจ้าฟ้า ความภาคภูมิใจแห่งแม่โจ้ สู่การค้นพบสิ่งมีชีวิตชนิดใหม่ของโลก เพื่อเทิดพระเกียรติ ๗๐ พรรษา กรมสมเด็จพระเทพฯ

"Princess Sirindhorn's Flat-backed Millipede": Maejo University's Pride in Discovering a New Species for the World, Honoring the 70th Birthday of H.R.H. Princess Maha Chakri Sirindhorn

รศ.ดร.ณัฐดนัย ลิขิตระการ

สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมายุ ๗๐ พรรษา สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพครั้งสำคัญระดับนานาชาติ ผ่านการแถลงข่าวการค้นพบกิ้งก๊อตตะเข็บชนิดใหม่ ที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานนามว่า "กิ้งก๊อตตะเข็บเจ้าฟ้า"

ในงานแถลงข่าวซึ่งจัดขึ้นโดยศูนย์ความเป็นเลิศด้านความหลากหลายทางชีวภาพ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ อาคารมหาจุฬาลงกรณ์ เมื่อเร็ว ๆ นี้ คณะนักวิจัยนำโดย รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐดนัย ลิขิตระการ จากคณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้นำเสนอผลงานการค้นพบอันทรงคุณค่านี้ โดยเป็นการทำงานวิจัยร่วมกับ ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ปัญญา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ Prof.Dr.Sergei Golovatch ผู้เชี่ยวชาญจาก Russian Academy of Sciences รัสเซีย

"กิ้งก๊อตตะเข็บเจ้าฟ้า" หรือในชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Yuennanina sirindhornae* Likhitrakarn, Golovatch & Panha, 2025 ถูกค้นพบ ณ ห้วยน้ำดัง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ การตั้งชื่อวิทยาศาสตร์นี้มีที่มาจากพระนามาภิไธยของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติแด่พระองค์ท่าน ในฐานะ "เจ้าฟ้านักอนุรักษ์" ที่ทรงให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพของไทยมาอย่างยาวนาน

ความสำคัญทางวิชาการของการค้นพบครั้งนี้ คือเป็น การรายงานการพบสกุล *Yuennanina* เป็นครั้งแรกในประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากเดิมที่มีรายงานการพบสมาชิกในสกุลนี้เพียง 3 ชนิดในมณฑลหยุนหนาน ประเทศจีน เท่านั้น ซึ่งถือว่าหาได้ยากยิ่ง การค้นพบครั้งนี้ จึงเป็นการขยายขอบเขตความรู้เรื่องการกระจายพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตสกุลนี้ให้กว้างขวางขึ้น ครอบคลุมมาถึงภูมิภาคของเรา

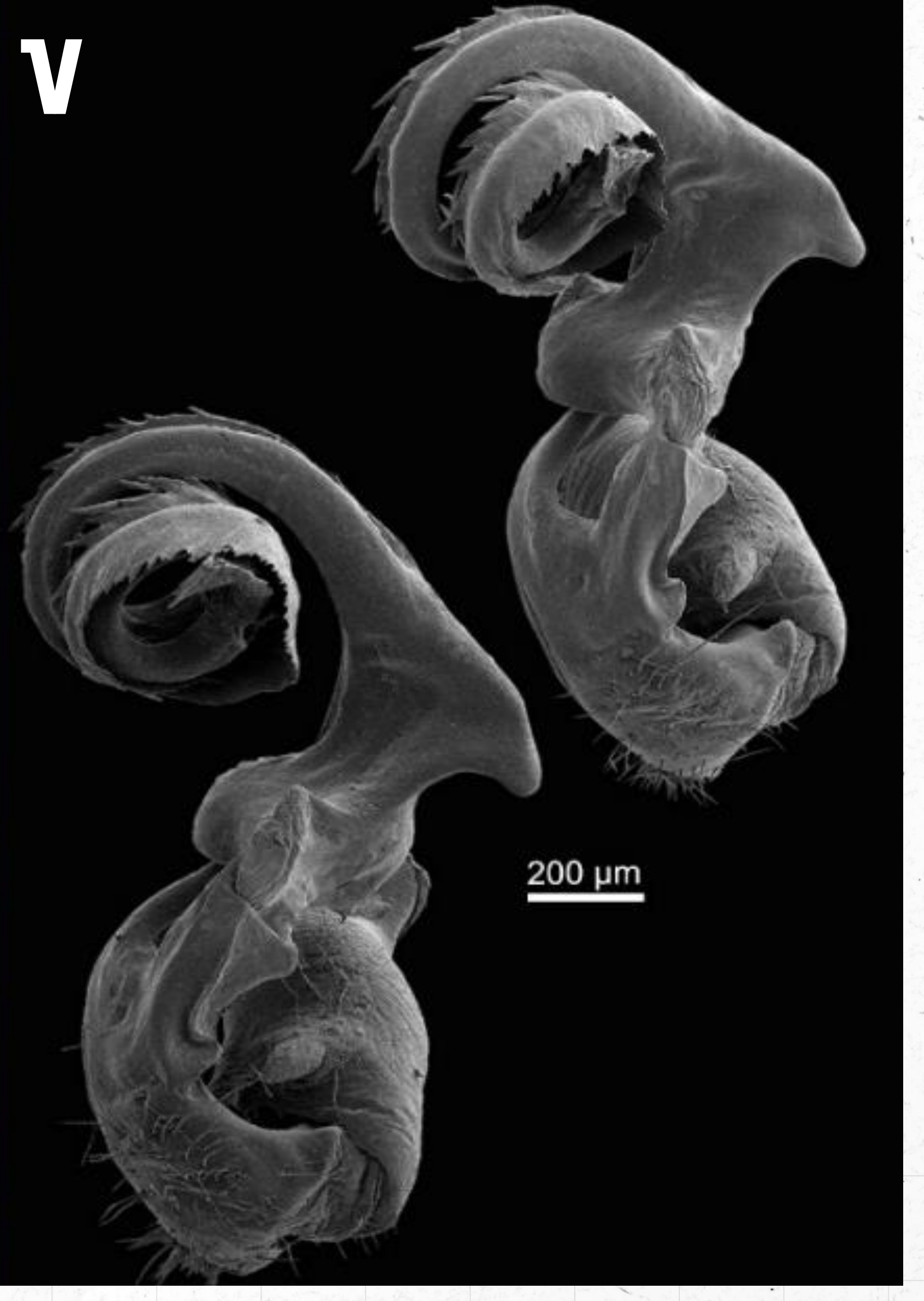
ลักษณะเด่นของกิ้งก๊อตตะเข็บเจ้าฟ้า เป็นกิ้งก๊อตขนาดเล็กที่มีความงดงามตามธรรมชาติ ด้วยลำตัวยาวประมาณ 19-22 มิลลิเมตร ประกอบด้วยปล้องลำตัว 20 ปล้อง สีน้ำตาลแดง ตัดกับงาที่มีสีน้ำตาลอมเหลือง ความพิเศษในเชิงอนุกรมวิธานที่ใช้จำแนกชนิดนี้ออกจากชนิดอื่นอย่างชัดเจน อยู่ที่อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้ (gonopods) ซึ่งมีลักษณะคล้ายรูปค้อน (hammer-shaped) และส่วนปลายที่เป็นแผ่นแบนขอบหนามมันตัวเป็นวงกลม คล้ายใบอ่อนของเฟิร์น (circinate venation) อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่พบได้ยากยิ่งในกิ้งก๊อตกลุ่มนี้

ผลงานวิจัยฉบับเต็มได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ Tropical Natural History ปี ค.ศ. 2025 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเข้มแข็งทางวิชาการของ คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ไม่เพียงมุ่งเน้นด้านการผลิต แต่ยังให้ความสำคัญกับการวิจัยพื้นฐานด้านอนุกรมวิธาน เพื่อสร้างฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ อันจะเป็นรากฐานสำคัญในการต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน และยกระดับงานวิจัยของไทยสู่เวทีโลกต่อไป

ท่านที่สนใจสามารถติดตามรายละเอียดข่าวและศึกษาข้อมูลงานวิจัยฉบับเต็มได้จากลิงก์ด้านล่างนี้ ข่าวประชาสัมพันธ์: https://www.matichon.co.th/local/education/news_5521313 บทความวิจัยฉบับเต็ม: <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/tnh/article/view/266228>

ภาพที่ 2 รศ.ดร.ณัฐดนัย ลิขิตระการ นำเสนอการค้นพบกิ้งก๊อตชนิดใหม่ของโลก "กิ้งก๊อตตะเข็บเจ้าฟ้า"

ภาพที่ 1 ก) ภาพกิ้งก๊อตตะเข็บเจ้าฟ้า v) ลักษณะอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้ที่มีส่วนปลายมันวาวเป็นวง

"Princess Sirindhorn's Flat-backed Millipede": Maejo University's Pride in Discovering a New Species for the World, Honoring the 70th Birthday of H.R.H. Princess Maha Chakri Sirindhorn

Assoc. Prof. Dr. Natdanai Likhitrakarn
Program in Agriculture, Faculty of Agricultural Production, Maejo University

On the auspicious occasion of the 70th Birthday Anniversary of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, the Faculty of Agricultural Production at Maejo University is immensely proud to be part of a significant international contribution to biodiversity knowledge through the announcement of a newly discovered flat-backed millipede species, graciously granted the royal name "Princess Sirindhorn's Flat-backed Millipede" (King Kue Ta Kheb Chao Fa).

At the recent press conference organized by the Center of Excellence on Biodiversity, Faculty of Science, Chulalongkorn University at the Maha Chulalongkorn Building, the research team led by Associate Professor Dr. Natdanai Likhitrakarn from the Faculty of Agricultural Production, Maejo University, presented this valuable discovery. This research was a collaborative effort with Professor Dr. Somsak Panha from Chulalongkorn University and Prof. Dr. Sergei Golovatch, an expert from the Russian Academy of Sciences.

"Princess Sirindhorn's Flat-backed Millipede," scientifically named *Yuennanina sirindhornae* Likhitrakarn, Golovatch & Panha, 2025, was discovered at Huai Nam Dang, Mae Taeng District, Chiang Mai Province. The specific epithet is derived from the Royal Name of H.R.H. Princess Maha Chakri Sirindhorn to honor Her Royal Highness as the "Princess of Taxonomy," who has long prioritized the conservation of natural resources and Thailand's biodiversity.

The academic significance of this discovery lies in the first-ever report of the genus *Yuennanina* in Thailand and Southeast Asia. Previously, only three species in this genus had been reported, all found exclusively in Yunnan Province, China, making them extremely rare. This discovery effectively expands the known geographical distribution of this genus to cover our region.

Distinctive characteristics of Princess Sirindhorn's Flat-backed Millipede include its small, naturally beautiful size, with a body length of approximately 19–22 millimeters comprising 20 segments. The reddish-brown body contrasts with yellowish-brown legs. The unique taxonomic feature distinguishing it from other species is the male reproductive organ (gonopods), which is hammer-shaped with a flattened, spiny tip that curls into a circle, resembling the circinate venation of a young fern frond. This is a unique trait rarely seen in this group of millipedes.

The full research paper has been published in the international academic journal *Tropical Natural History* (2025). This achievement reflects the academic strength of the Faculty of Agricultural Production at Maejo University, which focuses not only on production but also prioritizes fundamental research in taxonomy to build a biodiversity database. This serves as a crucial foundation for extending into sustainable agricultural utilization and elevating Thai research to the global stage.

For those interested, more details and the full research article can be accessed via the links below:

Press Release: https://www.matichon.co.th/local/education/news_5521313

Full Research Article: <https://ii01.tci-thaijo.org/index.php/tnh/article/view/266228>

Figure 2 Associate Professor Dr. Natdanai Likhitrakarn presents the discovery of the new species, Princess Sirindhorn's Flat-backed Millipede

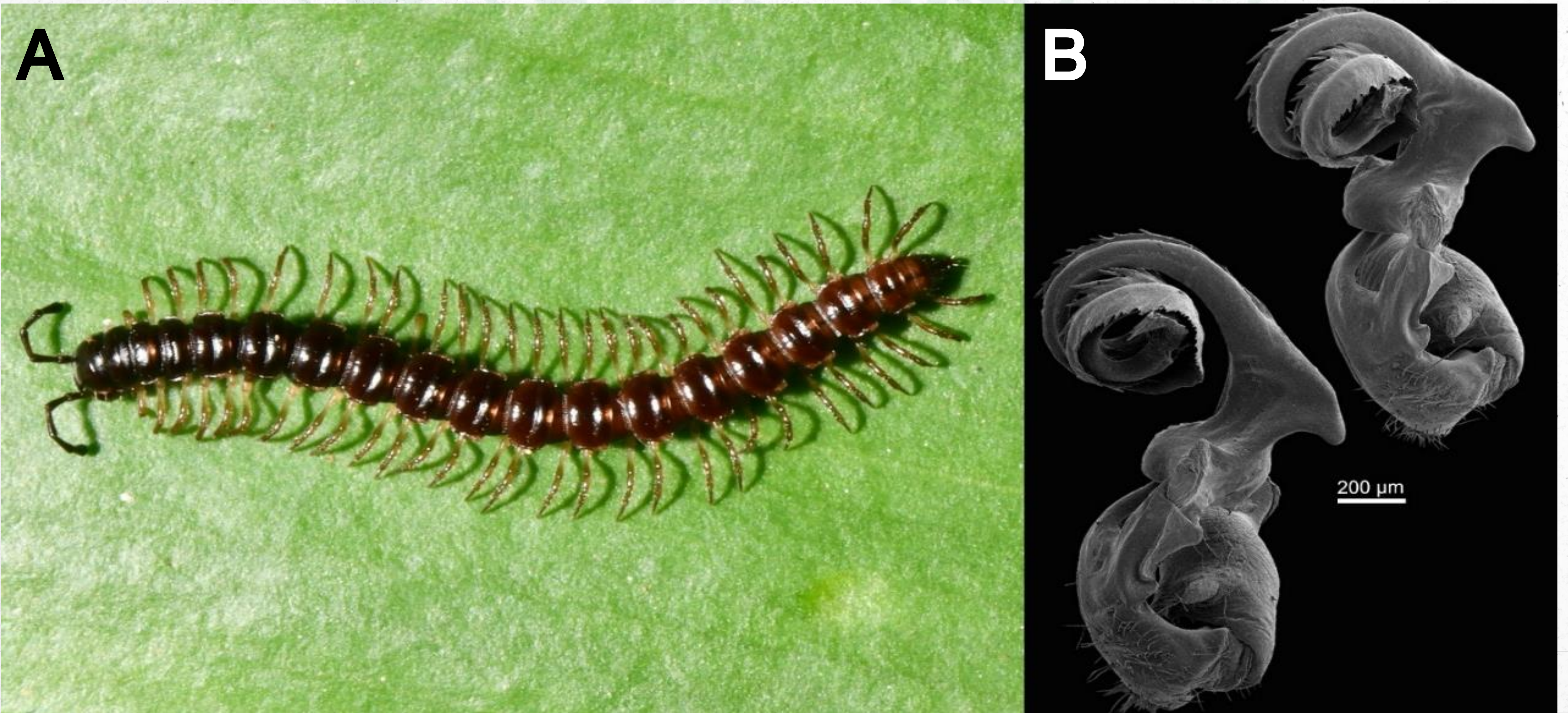

Figure 1 A) Photograph of Princess Sirindhorn's Flat-backed Millipede B) Characteristics of the male reproductive organ (gonopod) showing the tip curled into a circle

